

Methodiek voor het opvangen van leerlingen bij ramp/ongeval op school

De leerkracht (titularis) zal zijn/haar klas moeten inlichten over wat gebeurd is. Het is goed zich daarbij te laten ondersteunen door een andere leerkracht die hierbij hulp kan en wil bieden. Ook iemand van het CLB kan aanwezig zijn.

Vier belangrijke topics komen aan bod:

1. Juiste informatie geven en normaliseren

Juiste informatie: Geef de juiste informatie door over WAT met WIE gebeurd is. Pas deze informatie aan de leeftijd van de leerlingen aan, maar wees eerlijk. Beperk de fantasie rond het gebeurde.

Normaliseren: 'elke reactie is een normale reactie op een abnormale gebeurtenis'. Ieder kind heeft zijn eigen manier van reageren; wees ook alert voor kopie-reacties binnen de groep.

2. Ventileren

Laat de leerlingen vragen stellen, geef opnieuw eerlijke en betrouwbare informatie. Neem als leerkracht voornamelijk een moderatorrol op; benadruk tolerantie voor verschillende meningen; respecteer de weigering van een leerling om te praten.

Per leeftijdscategorie kan je ook verschillende werkvormen gebruiken:

- kleuters: tekenen voor of over het slachtoffer, via spel de gebeurtenis verwerken;
- lagere school: werken met verhalen, zelf laten schrijven van verhaal of gedicht, tekenen, boetseren;
- jongeren: vertellen.

3. Opvangen van emoties

Welke emoties zijn te verwachten:

- Kleuters: zoeken steun bij leerkracht, vertonen vlug scheidingsangst, regressie
→ creëren van veiligheid (eigen omgeving en gekende structuur/ritme)
- Lagere school: hebben vaak schuldgevoelens.
→ bespreek die schuldgevoelens en zoek een manier om er mee om te gaan

- Jongeren: hier kunnen heel hevige emoties ontstaan. Wees ook alert voor het neigen naar een 'groepsgevoel', ook al heeft men bijvoorbeeld het slachtoffer niet gekend.
→ geef kans om er over te praten

Normaliseren van emoties, gevoelens: iedereen heeft recht op zijn eigen verwerking maar het is belangrijk dat de leerlingen zich daarbij aan de school/klasafspraken blijven houden.

Verwerking na de mededeling (dagen, weken erna): wees als begeleider alert voor slaapproblemen, angst, concentratieproblemen, schuldgevoelens, woede, psychosomatische klachten.

!! Wees niet bang om de gevoelens te benoemen en/of te bespreken.

4. Terug naar routine en doorverwijzen

Routine: Het is belangrijk om de routine van de dag, de week zoveel mogelijk te behouden. Er kan zeker een plaatsvervangende activiteit voorzien worden (een gesprek buiten, even een korte wandeling). Doordat je de dagelijkse structuur van het onderwijs blijft bewaken, geef je de leerlingen ook een veilig gevoel.

Doorverwijzen: Geef namen van mensen op school, instanties (bv. CLB) door waar de leerlingen met blijvende vragen terecht kunnen.

Blijf hen ook een tijd na de feiten uitnodigen tot gesprek. Indien je merkt dat de leerling het moeilijk blijft hebben, verwijs dan op tijd door zodat er geen te grote hechting ontstaat tussen leerkracht en leerling.